

REFERAT Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget d. 26-09-2024

Mødedato Torsdag d. 26. september 2024 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1, Vibegårdsvej 2, Rønne

Mødedeltagere Bjarne Hartung Kirkegaard, Kirstine van Sabben, Maria Fromseier
Kjærgaard, Niclas Fick, Torben Kofod Ager

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Godkendelse af revideret folkeoplysningspolitik.....	4
Beslutning om ændring af kriterierne for fritidspasordningen.....	7
Opfølgning på strategien for Bornholms Folkebiblioteker 2024-2027.....	10
Orientering om strategi for bedre drift og vedligeholdelse af fem kulturelle institutioner.....	13
Orientering: Godkendelse af ny egnsteateraftale 2025-2028.....	17
Høring af retningslinjer for driftstilskud til kulturelle formål.....	19
Gensidig orientering.....	21
Sager til høring.....	22

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Maria Fromseier Kjærgaard.

Claus Larsen-Jensen deltager i stedet for Maria Fromseier Kjærgaard.

Bemærkninger til dagsorden

Punkt 5. behandles som punkt 2.

Deltagere fra administrationen

Kommunaldirektør Sine Sunesen

Beredskabs- og Miljøchef Louise Lyng Bojesen

Udvalgssekretær Kell Hansen

Bygningskonsulent Ole Egholm deltager under punkt 5.

Punkt 2: Godkendelse af revideret folkeoplysningspolitik

24/1516

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 7. marts 2024 godkendte Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget en procesplan for en revidering af kommunens folkeoplysningspolitik samt retningslinjerne for start- og udviklingspuljen. Folkeoplysningsudvalget har behandlet et udkast til en ny folkeoplysningspolitik og sendt udkastet i høring i 4 råd. Nu forelægges udkastet til den reviderede folkeoplysningspolitik til politisk godkendelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udkast til ny folkeoplysningspolitik godkendes.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Anbefales.

Sagsfremstilling

I foråret 2024 blev der igangsat et arbejde med at revidere folkeoplysningspolitikken i Bornholms Regionskommune. Arbejdet indeholdt 2 faser hvoraf fase 1 omhandlede revidering af folkeoplysningspolitikken, mens fase 2 indeholder en revidering af retningslinjerne for Start- og udviklingspuljen på Folkeoplysningsområdet. Det er arbejdet i fase 1, der nu forelægges kommunalbestyrelsen.

Udkastet til den reviderede folkeoplysningspolitik er udarbejdet på baggrund af de drøftelser, som Folkeoplysningsudvalget havde på et temamøde den 24. april. Udkastet blev forelagt Folkeoplysningsudvalget på deres møde den 25. juni. Udvalget besluttede at sende udkastet i høring i Ældrerådet, Handicaprådet, Ungerådet samt Idrættens Videns- og Kompetenceråd. Der er indkommet 4 høringssvar, som præsenteres i det følgende sammen med administrationens bemærkninger.

På baggrund af de indkomne høringssvar, indstiller administrationen udkast til ny folkeoplysningspolitik til politisk godkendelse.

Indkomne høringssvar

Afsender

Høringssvar

Administrativ bemærkning

		Tak for høringssvar.
	Bornholms Ældreråd anbefaler den reviderede folkeoplysningspolitik, men anbefaler en yderligere konkretisering.	Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer.
Bornholms Ældreråd	Ældrerådet henviser dog til en manglende sammenhæng mellem politikken og besparelsesforslag på området, f.eks. medborgerhuse, idrætsfaciliteter og biblioteker.	Administrationen påpeger, at en politik beskriver en overordnet ramme og er styrende for, hvilken retning et givent område skal arbejde hen imod. Derfor lægger udkastet op til at virke på et overordnet plan, som kan fungere både nu og i fremtiden. Det betyder, at politikken ikke forholder sig til konkrete forhold så som områdets økonomiske rammevilkår, som må forventes at ændre sig fra år til år.
Handicaprådet i BRK	Handicaprådet anbefaler den reviderede folkeoplysningspolitik	Tak for høringssvar
Bornholms Ungeråd	Ungerådet takker for høringen og har ingen kommentarer.	Tak for høringssvar.
		Tak for høringssvar.
Idrættens Videns- og Kompetenceråd	Idrættens Videns- og Kompetenceråd ønsker en præcisering af ”private/kommercielle aktører” over for folkeoplysende tilbud, så det står klart, at førstnævnte ikke kan søge lokaletilskud, eksempelvis private fitnesscentre. Idrættens Videns- og Kompetenceråd finder det positivt, at det bliver muligt for nye, evt. selvorganiserede, tiltag at søge midlertidigt tilskud.	Høringssvaret har ikke givet anledning til ændringer. Administrationen påpeger, at en politik beskriver en overordnet ramme og er styrende for, hvilken retning et givent område skal arbejde hen imod. Konkrete regler for tilskud fastsætte i BRK’s regelsæt for folkeoplysningsområdet. Jf. Folkeoplysningsloven kan kommunen ikke yde tilskud til private/kommercielle aktører.

Videre proces

Når folkeoplysningspolitikken er godkendt i Kommunalbestyrelsen, igangsættes fase 2. I fase 2 bliver retningslinjerne for start- og udviklingspuljen revideret. Retningslinjerne forventes udarbejdet og forelagt til godkendelse i Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget ved årsskiftet.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Opdateret udkast til ny folkeoplysningspolitik af 25.06.2024

Punkt 3: Beslutning om ændring af kriterierne for fritidspasordningen

24/232

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget beslutter

Resumé

Idrættens Videns- og Kompetenceråd har rejst et forslag til ændring af kriterierne for fritidspaspuljen på baggrund af erfarede begrænsninger i de nuværende kriterier indmeldt fra foreningslivet.

Administrationen præsenterer i den sammenhæng en status for fritidspasordningen efter 2023.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget godkender Idrættens Videns- og Kompetenceråds ændringsforslag til kriterierne for fritidspaspuljen, så der åbnes for muligheden for et 4. fritidspas i særlige tilfælde i en prøveperiode på 2 år, med evaluering og mulighed for forkortelse af prøveperioden efter 1. år.
- b) det i beskrivelsen af fritidspasordningen formelt rettes fra mulighed for to pas til tre pas under normale forhold.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Indstillingerne godkendt.

Sagsfremstilling

Forslag til ændring af kriterier rejst af Idrættens Videns- og Kompetenceråd

Den 29. november 2023 drøftedes sagen første gang i Idrættens Videns- og Kompetenceråd på baggrund af henvendelse fra Aakirkeby Idrætsforening ([Dokumentvisning \(brk.dk\)](#)).

Administrationen fremlagde på møde i Idrættens Videns- og Kompetenceråd den 10. januar 2024 en gennemgang af historik, statistik og økonomi i relation til fritidspasordningen som oplæg til drøftelse i Idrættens Videns- og Kompetenceråd om muligheder for mere fleksibilitet ifm. bevillinger af fritidspas ([Dokumentvisning \(brk.dk\)](#)).

Den 8. februar 2024 havde Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget et orienteringspunkt på deres dagsorden omhandlende en evaluering af fritidspasordningen for 2023 ([Dokumentvisning \(brk.dk\)](#)). De besluttede at tage punktet af dagsordenen, for at kunne afvente forslagene fra Idrættens Videns- og Kompetenceråd og medtage disse i en fornyet stillingtagen til kriterierne for fritidspasordningen.

Arbejdsgruppen, bestående af Marian Lundh, Kristian Johannesen, Morten Jørgensen Hulgaard og Karen-Margrethe Hansen Bager suppleret af Pernille Øllgaard Rasmussen, mødtes den 5. august 2024, og deres drøftelser og forslag blev forelagt Idrættens Videns- og Kompetenceråd den 14. august 2024 ([Dokumentvisning \(brk.dk\)](#)).

Herunder præsenteres arbejdsgruppens forslag:

- Arbejdsgruppen foreslår, at der i en prøveperiode på 2 år åbnes for muligheden for et 4. pas, forudsat, at indstiller har været i dialog med familien/borgeren omkring årsag/behov. Herunder at det på brk.dk mv. formelt rettes fra to til tre pas.
- Prøveperioden evalueres efter 1. år, og kan forkortes, hvis puljen opbruges.

Status for fritidspasordningen efter 2023

Den seneste politiske behandling af fritidspasordningen fandt sted 03-06-2020 i Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, hvor det blev besluttet, at øge ordningens fleksibilitet, således at også fagpersoner og foreninger tæt på målgruppen kunne indstille til fritidspas (Bilag 1).

Nedenstående tabel er ikke 100% sammenlignelig med statistikkerne fra tidligere år, da der som nævnt er sket en justering ift. mulighed for indstilling til fritidspas.

Derudover er der i bevillingsprocessen åbnet mere op for muligheden for tre pas pr. borger, da puljen ikke har været opbrugt.

Årstal	Antal bevillinger (antal indstillinger)	Afsat beløb i puljen (inkl. evt. overførte midler)	Bevillinger	Udbetalt	Afslag
2020	86 (97)	59.887 kr.	53.440 kr.	41.085 kr.	11 – 2 grundet ikke-folkeoplysende forening, 9 grundet 2 bevilgede pas
2021	52 (56)	96.824 kr.	35.130 kr.	36.364 kr.	4 – 2 grundet ikke-folkeoplysende forening, 2 grundet 2 bevilgede pas
2022	110 (112)	80.480 kr.	75.165 kr.	52.440 kr.	2 – 1 grundet ikke-folkeoplysende forening, 1 grundet 2 bevilgede pas
2023	141 (152)	111.301 kr.	94.460 kr.	74.121 kr. *	11 – alle grundet 3 bevilgede pas

* Pr. 04-09-2024. Ikke alle klubber opkræver kontingent efter samme system, hvorfor ”Udbetalt” fortsat kan stige i 2024.

Fordeling af alder i årene 2020 til 2023 ses herunder:

Årstal	Antal bevillinger	Alder 0-5	Alder 6-17	Alder 18-59	Alder 60+	Pas nr. 2	Pas nr. 3
2020	86	9	63	13	1	28	2
2021	52	5	42	3	2	16	5
2022	110	8	93	8	1	24	12
2023	141	18	113	10			

Årene 2020 og 2021 er medtaget, men er grundet Covid-19-pandemien i netop disse år, ikke at regne for normal-år set ift. fritidsaktiviteter.

Der har siden 2023 været administrativ praksis for at bevilge det tredje pas uden videre, da puljen ikke har været opbrugt.

Administrationen har i 2023 arbejdet målrettet for udbredelse af kendskab til fritidspasordningen både eksternt i foreninger, klubber mv. og internt i BRK.

Administrationen har i 2023 ved mindre justeringer i ansøgningsskema og bevillingsbrev lettet sagsbehandlingen til gavn for både indstillings-, bevillings- og udbetalingsprocessen.

Yderligere har administrationen i 2024 gjort en målrettet indsats i opfølgningen på de fritidspas fra 2023, hvor der ved årets udgang ikke var opkrævet kontingent. Dette arbejde har resulteret i et mere nuanceret og retvisende billede for 2023:

Årstal	Antal bevillinger (antal indstillinger) Antal annulleringer	Afsat beløb i puljen (inkl. evt. overførte midler)	Bevillinger; nu fratrasket annullerede pas	Udbetalte bevillinger pr. 04-09- 2024	Afslag
2023	141 (152) 21	111.301 kr.	79.026 kr.	74.121 kr.	11 – alle grundet 3 bevilgede pas

Pr. 04-09-2024 mangler der fortsat opkrævning for i alt 6 bevilgede fritidspas af en samlet sum på 4.500 kr. Det gør sig gældende for alle 6 pas, at administrationen er i dialog med enten indstiller eller forening omkring opkrævning, og at der forventes opkrævning inden udgangen af 2024.

Dette vil bringe ”Udbetalte bevillinger” op på 78.621 kr. Differencen på 405 kr. skyldes uoverensstemmelse mellem indstilling/bevilling og opkrævning; at kontingentet har vist sig billigere end det indstillede beløb.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag 1_Fleksibel Fritidspasordning, 03-06-2020

Punkt 4: Opfølgning på strategien for Bornholms Folkebiblioteker 2024-2027

24/18184

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstiller
Økonomi- og Klimaudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I løbet af sommeren har fire forslag til en ny biblioteksstruktur været i offentlig høring. Den 29. august har Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget indstillet til kommunalbestyrelsen, at de fremsatte forslag bortfalder, og at administrationen udarbejder et forslag til udmøntning af en besparelse på 378.000 kr. Et forslag, der ikke omfatter lukninger af biblioteker.

Der foreligger nu et forslag, og det fremsendes til politisk godkendelse. Derudover skal der tages politisk stilling til, om Folkebibliotekerne må reducere den betjente åbningstid på fire biblioteker for at frigøre medarbejderressourcer til udviklingen af Bornholms Folkebiblioteker.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- a) forslag til udmøntning af besparelsen på 378.000 kr. i 2025 og frem på bevilling 22 Bornholms Folkebiblioteker godkendes
- b) den betjente åbningstid på Svaneke Bibliotek, Gudhjem Bibliotek, Allinge Bibliotek og Aakirkeby Bibliotek reduceres til 1 dag om ugen

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Udvalget anbefaler indstillingerne.

Kirstine van Sabben kan ikke medvirke til indstillingerne.

Niclas Fick anbefaler ikke indstilling a.

Sagsfremstilling

Siden starten af året har kommunen arbejdet med forslag til en retænkning af biblioteksstrukturen, som et led i implementering af strategien for Bornholms Folkebiblioteker 2024-2027. Retænkningen skulle føre til et bedre bibliotekstilbud ved at samle indsatsen på færre adresser og samtidig indhente en besparelse på 378.000 kr. i 2025 og frem.

I juni blev fire forslag til en ny biblioteksstruktur sendt i offentlig høring. Der indkom 41 høringssvar, som blev forelagt for Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 29. august. På mødet besluttede udvalget at indstille til kommunalbestyrelsen, at forslagene skal bortfalde. Og i stedet få udarbejdet et administrativt oplæg til en udmøntning af besparelsen på 378.000 kr. i 2025 og frem. Et oplæg, der ikke indeholder lukning af fysiske biblioteker. Sagen behandles i kommunalbestyrelsen den 19. september 2024.

Bornholms Folkebiblioteker har nu udarbejdet et forslag til, hvordan besparelsen på 378.000 kr. kan indhentes, uden at filialstrukturen bliver berørt. Forslaget fremlægges til politisk godkendelse. Ydermere præsenteres en beskrivelse af, hvordan folkebibliotekerne vil arbejde videre med biblioteksstrategiens målsætninger inden for gældende rammevilkår.

Forslag til udmøntning af besparelse: Reduktion af Filmstriben og materialer

Forslaget lægger op til en besparelse, der primært indhentes ved hjælp af en reduktion af folkebibliotekernes digitale filmtilbud Filmstriben samt materialer.

Folkebibliotekerne foreslår, at adgangen til Filmstriben begrænses til vinterhalvåret dvs. 6 måneder om året. Resten af året tilbyder Bornholms Folkebiblioteker ikke Filmstriben, og det vil ikke være muligt at streame film herfra. Det vil stadig være muligt at låne dvd'er på biblioteket. Tiltaget vil afstedkomme en årlig besparelse på 100.000 kr. svarende til en halvering af det nuværende budget afsat til Filmstriben. Tjenesten er ikke et lovpligtigt tilbud.

Tabel 1. Oversigt over besparelser (2024-tal)

Reduktion af budgettet til Filmstriben	100.000 kr.
Reduktion af titler på tidsskrifter	110.000 kr.
Øvrige materialer	142.000 kr.
Afvikling af kaffeautomater	26.000 kr.
Samlet besparelse (2024-tal)	378.000 kr.

Forslaget omfatter også en reduktion af antal og titler på tidsskrifter, hvilket medfører en besparelse på 110.000 kr. Ifølge biblioteksloven skal Folkebibliotekerne stille tidsskrifter til rådighed. Ydermere indhentes en besparelse på 142.000 kr. på budgettet afsat til materialer så som bøger og aviser.

Endelig er kaffeautomater på øens biblioteker opsagt med udgangen af 2024, da de kun bliver brugt i meget begrænset omfang. Det gælder imidlertid ikke Rønne Bibliotek, hvor kaffeautomaten generer en indtægt. Da kaffeautomaterne er for dyre at opretholde, vil de blive fjernet fra alle filialer (med undtagelse af Rønne Bibliotek) og sendt tilbage til forhandler med udgangen af 2024. Bortfald af kaffeautomater medfører en besparelse på 26.000 kr.

Udviklingen af Bornholms Folkebiblioteker fremadrettet

Ifølge strategien for Bornholms Folkebiblioteker 2024-2027 skal folkebibliotekerne arbejde henimod at blive en mere tidssvarende og nærværende kulturinstitution for øens borgere. Indsatsen inkluderer bl.a. at skabe indbydende biblioteksrum, og biblioteket skal i højere grad blive omdrejningspunkt i lokalsamfundet for den demokratiske debat. Folkebibliotekerne skal udvikle nye formidlingsformer, der når ud til borgerne over hele øen og styrker læselyst blandt børn og unge. Jf. de fire strategiske pejlemærker i biblioteksstrategien, som er bilagt.

Det var imidlertid en forudsætning for biblioteksstrategiens realisering, at antallet af filialer blev reduceret, så de nødvendige medarbejderressourcer kunne frigøres til at skabe et mere tidssvarende folkebibliotek. I lyset af Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalgets indstilling til kommunalbestyrelsens beslutning af 19. september vil det videre strategiarbejde nu blive nedjusteret og tilpasset de gældende rammevilkår.

I det følgende præsenteres Bornholms Folkebibliotekers bud på, hvordan bibliotekerne nu vil arbejde videre med udviklingen af Bornholms Folkebiblioteker. Det omfatter bl.a. færre betjente timer på de fleste filialer, en styrket indsats på litteraturformidlingen samt mere kulturelt samarbejde med borgerne og målrettede tiltag overfor forskellige målgrupper.

Mindre betjent åbningstid

Bornholms Folkebiblioteker foreslår, at medarbejderressourcer til strategiarbejdet bliver tilvejebragt ved, at den betjente åbningstid halveres på bibliotekerne i Svaneke, Gudhjem, Allinge og Aakirkeby. Folkebiblioteket i Hasle er allerede selvbetjent alle ugens dage, og selvbetjeningen vil således fortsætte. I sommerferieperioden vil der primært være selvbetjening på alle biblioteker med undtagelse af bibliotekerne i Nexø og Rønne.

Reduktionen af den betjente åbningstid skal bidrage til en omfordeling af medarbejderressourcer, hvor ressourcerne allokere til implementering af strategien i justeret form.

Folkebibliotekerne påpeger imidlertid, at reduktionen i betjent åbningstid kan medføre en flaskehals af reserverede bøger, der skal ud på øen. Og dermed også en længere ventetid på reserverede materialer for borgerne. Derfor må det afprøves, hvordan tiltaget virker i praksis. Beslutningen om reduktion af den betjente åbningstid skal give folkebibliotekerne plads til, at betjeningstiden løbende kan justeres alt efter, hvad erfaringerne vil vise på længere sigt.

Opsøgende kultur og kompetenceudvikling

Folkebibliotekerne vil udvikle nye formidlingsformer i forhold til litteratur. De nye formater skal finde sted både i biblioteksrummene og som et mere opsøgende tilbud som eksempelvis pop-up biblioteker, foredrag, litterære arrangementer m.m. Der sættes fokus på at videreudvikle personalets kompetencer i litteratur- og informationsformidling til forskellige målgrupper.

Den udarbejdede strategi bibeholdes derved, men justeres i forhold til ressourcer. Strategiens omdrejningspunkter i form af børn, unge og familier, læselyst, kultur for alle, formidling og aktiviteter på hele øen er stadig i fokus, men i mindre grad qua drift af de mange filialer.

Indretning af biblioteksrum og bedre adgang til Gudhjem bibliotek

Flere af bibliotekerne byder ikke på tidssvarende biblioteksrum. Der vil derfor blive set nærmere på, hvordan de eksisterende rum kan indrettes, så de bliver mere funktionelle og give bedre plads til børn, unge og familier. Der bliver ikke ressourcer til arbejdet med fondsansøgninger til renovering eller indretning af biblioteksrummene, herunder en café i Rønne, som er et stort ønske i strategien.

Folkebibliotekerne gør imidlertid opmærksom på, at det er en forudsætning for den fremtidige biblioteksdrift, at adgangsforholdene til Gudhjem Bibliotek bliver forbedret. Bygningen har meget dårlige adgangsforhold for handicappede og gangbesværede. Og bygningsstanden lever ikke op til gældende krav til arbejdsforhold for personalet, der bl.a. har tunge løft i forbindelse med at bringe og afhente materialer. Der vil derfor blive rejst en ny politisk sag om en renovering af indgangen til Gudhjem Bibliotek. Det skønnes foreløbigt, at en renovering vil koste ca. 200.000 kr., men dette skal og vil blive kvalificeret i den kommende sag.

Samskabelse om kulturaktiviteter til bornholmerne

Som udgangspunkt må frivillige ikke påtage sig overenskomstdækkede opgaver så som oprydning, på-plads-sætning og kørsel. Folkebibliotek og f.eks. foreninger kan dog godt indgå samarbejder om kulturelle aktiviteter til glæde for borgerne. Der vil derfor blive set nærmere på muligheder for at indgå samarbejder med frivillige på øen om aktiviteter for, med og af borgere.

Bornholms Folkebiblioteker gør opmærksom på, at bibliotekerne sideløbende med strategiarbejdet er forpligtet til at implementere nationale tiltag fra Kulturministerens rammeaftale med centralbibliotekerne for perioden 2025-28. Rammeaftalen skal sikre, at nationale kulturpolitiske indsatser på biblioteksområdet udrulles i hele landet. Den kommende rammeaftale omfatter temaerne børn og glæde samt digital dannelse og undervisning.

Økonomiske konsekvenser

Jf. sagsfremstilling.

Bilag

Strategi for Bornholms Folkebiblioteker 2024-2027

Punkt 5: Orientering om strategi for bedre drift og vedligeholdelse af fem kulturelle institutioner

24/18602

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø og Planudvalget orienteres

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Resumé

Ejendomsservice (ES) har de senere år haft flere sager med genopretning og skadesudbedringer på ejendomme, hvor kulturinstitutioner selv har haft ansvaret for drift og vedligeholdelse (DV), herefter kaldet selvdriftende kulturinstitutioner – forkortet ”SDK”.

Ved besigtigelse har ES konstateret at primære bygningsdele og tekniske installationer på disse huse flere steder er misligholdt. Ledere af SDK beretter ligeledes om at de hverken har kompetencer til bygningsdrift, og heller ikke har udarbejdet strategier for løbende vedligehold og vedligeholdelsesplaner. Dette medfører mange ad-hoc opgaver for at udbedre akut opståede skader, som typisk er dyre.

ES vurderer at der i fremtiden kan spares ressourcer hvis der findes en ny model for DV. Den bedste løsning for BRK vil være at ES laver strategiske vedligeholdelsesplaner og løser opgaver med BRKs energi- og bygningskonsulenter og driftsmedarbejdere.

Dette kræver dog en ændret tilskudsordning for de enkelte SDK, der er økonomisk og driftsmæssig acceptabel, og som kan godkendes politisk.

Derfor har ES igangsat en dialog med de enkelte ledere af SDK for at fastsætte hvordan driften kan løses bedre. Herunder hvilke vilkår er fair for begge parter, hvis ES hjemtager driften.

Ejendomsservice (ES) orienterer her om status på tiltag frem mod evt. at indgå sådanne aftaler med den enkelte SDK.

Opgaven er en del af BRKs ejendomsstrategi, og specifikt implementeringen af handleplan 5 under fokusområdet ”forudsigelighed i udgifter og bygningers stand”. Ejendomsstrategien er vedlagt som bilag 2.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 25-09-2024

Orientering givet.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

BRK ejer fem signifikante ejendomme som alle anvendes af institutioner, der i dag selv står for drift og vedligeholdelse (DV) (se oversigt over ejendomme figur 1). Disse benævnes ”selvdriftende kulturinstitutioner”, herefter forkortet *SDK*.

Ejendommene har stor værdi for Bornholm i kraft af deres kulturelle og samfundsmæssige betydning, og deres økonomiske værdi. Den eksakte vurderingssum kendes ikke, men et overblik over ejendommens forsikringssum giver et præj om hvilke værdier bygningerne ville have som nyopførte, og dermed hvilke aktiver, de er for BRK.

Dermed kan værdien også give et præj om potentialerne ved at holde bygningerne ved lige. Hvis disse bygninger forfalder vil der være tale om et stort værditab, der overstiger omkostningerne til at oprette det nuværende vedligeholdelsefterslæb.

<i>EJENDOM</i>	<i>FORSIKRINGSSUM</i>
Natur Bornholm	102.400.000 kr.
Bornholms Kunstmuseum	96.900.000 kr.
Musikhuzet	9.600.000 kr.
Melstedgård	9.400.000 kr.
Destination Bornholm	6.000.000 kr.
Ialt	224.300.000 kr.

Figur 1: *SDK og deres forsikringssum*

UDARBEJDELSE AF LØSNINGSFORSLAG

DV opgaven kan opdeles i tre overordnede typer:

<i>Driftstype</i>	<i>Ansvar nu</i>	<i>ES forslag til ansvar fremover</i>
Forbrugsdrift: El, vand, varme, forsikring mv.	SDK	BRK
Bygningsdrift og vedligeholdelse, herunder teknisk service.	SDK	BRK (Der forudsættes individuelle aftaler)
Drift og vedligeholdelse af installationer vedrørende bygningens funktion	SDK	SDK (der forudsættes individuelle aftaler)

Figur 2: *oversigt over driftstyper og ansvar*

ES er, i samråd med bygningernes brugere, ved at udarbejde en ny model for hvor ansvaret for både bygnings- og forbrugsdrift samt vedligeholdelse, skal placeres. Dette arbejde er en del af BRKs ejendomsstrategi, og specifikt implementeringen af handleplan 5 under fokusområdet ”forudsigelighed i udgifter og bygningers stand”. Ejendomsstrategien er vedlagt som bilag 2.

Denne sag orienterer om status på arbejdet.

Ejendomsservice er i en positiv dialog med brugere. Der har været dialogmøder med Natur Bornholm og Bornholms Museum, og til dels også Destination Bornholm. Situationen i Musikhuset gør at ES her har været lidt afventende.

Der forventes afholdt dialogmøder med Destination Bornholm og Musikhuset i September / Oktober 2024.

ES vurderer at den bedste løsning er at ES i fremtiden hjemtager ansvaret og opgaven med bygningsdrift og vedligeholdelse, og at ES også står for forbrugsdrift (se figur 2). Dette for at muliggøre energi-renoveringer finansieret af ESCO midlerne, som ellers ikke er muligt for BRK.

STATUS PÅ BYGNINGERNES STAND

Det kan konstateres at bygningerne på flere punkter er i dårlig stand, både hvad angår primære bygningsdele (primært klimaskærmen), og tekniske installationer. Der har de seneste år været flere tilfælde hvor BRK har måttet udføre skadesoprettende anlægsprojekter, der er et resultat af manglende forebyggende vedligeholdelse.

Der er også mange af bygningernes tekniske og mekaniske anlæg, som er vigtige for bygningens drift og indeklima, som er ude af drift på grund af manglende vedligeholdelse.

Dette skyldes manglende DKV planer (Drift, kontrol og vedligehold) på bygningerne. På alle andre kommunale bygninger er der lavet DKV planer, som ligger digitalt i programmet *Timesafe*. De er en vigtig del i, at sikre periodiske syn på især tekniske installationer udføres korrekt.

Ejendomsservice mangler et samlet overblik over dette efterslæb, både hvad angår bygningsdele og tekniske installationer. I forbindelse med den nu skrinlagte sag om tilbygningen til Kunstmuseet blev der lavet en gennemgang af en ekstern rådgiver. De fandt efterslæb for 1,2 mio. kr. Dette er dog uden registrering af efterslæb på tekniske installationer.

De tekniske installationer er både gamle, utidssvarende flere steder og generelt misligholdt, og det er derfor vigtigt at lave bygningssyn på disse også. I de kommende måneder udfører ES bygningssyn og digital registrering af nødvendige udbedringer og kommende DV opgaver, de næste 10 år, hvad angår både primære bygningsdele og tekniske installationer.

Dette arbejde er et nødvendigt grundlag for at udregne de økonomiske konsekvenser ved en ny strategi for DV.

RAMMEAFTALER

ES foreslår at der laves individuelt tilpassede rammeaftaler for fremtidig DV på hver enkelt SDK. Herunder også en aftale om ændredet kommunalt driftstilskud der afspejler det reducerede ansvar for DV i den pågældende bygning. Rammeaftalerne udarbejdes på baggrund af historiske informationer om driftsøkonomi, nutidige vedligeholdelsesplaner, og anlægsoverslag for udbedring af efterslæb.

De overordnede rammer der forhandles ud fra er:

1. For hver SDI skal der laves en individuel tilpasset rammeaftale, der udspecificerer hvilke opgaver der vedrører forbrugsdrift (A) og bygningsdrift (B), og hvilke opgaver der vedrører funktionsdrift (C).
2. Aftale om hvilke udbedringer der skal laves inden aftalen træder i kraft, samt hvem der skal afholde udgifterne.
3. En økonomisk redegørelse for det historiske og nuværende forbrug til DV
4. Det fastsættes om det er SDK eller BRK der er ansvarlig for A,B og C.
5. Aftale om hvem der har ansvaret for A,B og C fremover.
6. Evt. aftale om refusion for tidligere afholdte udgifter indenfor A og/eller B, som SDK har afholdt men som BRK burde have afholdt.
7. På baggrund af 4,5, og 6 foreslås en ny fordeling, hvor en del af driftstilskuddet overgår til BRK som finansiering af fremtidig DV.

Disse rammeaftaler sendes til politisk godkendelse i NMPU, FLKU, ØKU og KB primo 2025. Der vil højst sandsynligt skulle fremlægges flere modeller, afhængig af hvilken model hhv. SDK og ES vurderes bedst, og hvilken hvilken bygningsstand BRK vil acceptere, kulturinstitutionerne er i. Procesplan er vedlagt som bilag.

Det som der skal tages konkret politisk stilling til vurderes pt. At være:

- Kan de fremlagte rammeaftaler godkendes? (aftaler med principper om at BRK i et givet omfang overtager DV)
- Kan der godkendes bevilling til at udbedre enten samtlige skader og vedligeholdelseefterslæb, eller få kritiske skader. Eller:
- Kan det godkendes at der opretter en samlet pøjle hos ES med tilbageførte driftsmidler, så der løbende kan prioriteres strategisk herfra, således at mest trængende opgaver prioriteres først?
- Skal institutioners anmodning om refusion af udlæg til udbedringer, som vedrører forgangne år godtgøres?

I det omfang det besluttet at udbedre skader og efterslæb, vil der, efter rammeaftalernes er indgået, løbende blive lagt strategiske anlægssager mhp. skadesudbedringer og driftsoptimering.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser er pt. Ukendte, da ES endnu ikke har overblik over økonomi til forbrugsdrift og omfanget af skadesudbedringer og efterslæb.

Bilag

Bilag 1 - procesplan Strategi for bedre DV af fem kulturelle institutioner

Bilag 2 - BRKs ejendomsstrategi 2023 - 2026

Punkt 6: Orientering: Godkendelse af ny egnsteateraftale 2025-2028

22/28815

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Resumé

I foråret 2024 har Bornholms Regionskommune fremsendt et udkast til en ny egnsteateraftale mellem Bornholms Teater og kommunen for perioden 2025-2028. Kommunen har nu modtaget brev fra Slots- og Kulturstyrelsen, som oplyser, at Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst har godkendt aftaleudkastet. Sagen fremsendes til orientering.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- sagen til orientering

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Den 19. marts godkendte kommunalbestyrelsen et udkast til en ny egnsteateraftale med Bornholms Teater for perioden 1. januar 2025 - 31. december 2028. Udkastet blev fremsendt til godkendelse i Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Scenekunst. Slots- og Kulturstyrelsen har nu meddelt, at Projektstøtteudvalget har godkendt aftaleudkastet på baggrund af det fremsendte materiale.

Afgørelsen betyder, at Bornholms Teater er blevet godkendt som et professionelt producerende teater, der lever op til kravene fastsat i bekendtgørelsen om egnsteatre. Det betyder, at kommunen kan opnå en statsrefusion på 36-38 % på sit driftstilskud til teatret i aftaleperioden.

Udvalget orienteres nu om godkendelsen og Projektstøtteudvalgets supplerende bemærkninger til det indsendte aftaleudkast.

Projektstøtteudvalgets bemærkninger til aftaleudkastet

Det fremgår af afgørelsesbrevet fra Slots- og Kulturstyrelsen, at:

- Projektstøtteudvalg for Scenekunst bifalder Bornholms Teaters kunstneriske fokus på co-produktioner med danske scenekunstaktører med henblik på kunstnerisk udvikling og sparring, som beskrevet i teatrets strategiplan.
- Projektstøtteudvalget for Scenekunst har desuden taget til efterretning, at der i Bornholms Teaters plan for kunstneriske aktiviteter i aftaleperioden, fortsat er fokus på udvikling af relationen til lokalsamfundet, særligt understøttet af teatrets nye initiativ 'Solskinsteater'. Projektstøtteudvalget bifalder initiativet og ser frem til at følge det mobile teater og resultatet af teatervognens aktiviteter.
- Projektstøtteudvalget for Scenekunst bemærker, at anbefalingerne afgivet i den af udvalget iværksatte evaluering af Bornholms Teater fra 2019 vedrørende relationen mellem institutionerne Bornholms Teater og Rønne Theater, fortsat bidrager til uoverensstemmelse. Projektstøtteudvalget anbefaler, at der arbejdes videre på en afklaring i relationen mellem Bornholms Teater og Rønne Theater, da denne uklarhed synes at skabe forhindringer i udviklingsarbejdet på egnsteatret.
- Dertil forudsætter Projektstøtteudvalget for Scenekunst, at kommunen og teatrets bestyrelse sikrer sammenhæng mellem teatrets aktivitetsniveau og den økonomi, der ligger til grund for driften.

Enkelte rettelser til aftaleudkast

Inden aftaleudkastet underskrives beder Slots- og Kulturstyrelsen om, at følgende to forhold bliver rettet i aftalen:

I pkt. 3 i det indsendte aftaleudkast henvises til lov om scenekunst ('LBK nr. 246 af 18/03/2020). Loven er ændret og der skal i stedet henvises til 'LBK nr. 1473 af 30/11/2023

Det årlige kommunale driftstilskud til teatret skal udgøre et minimumsbeløb, som fastsættes på de årlige finanslove. Dette bør tilføjes under pkt. 8 (Økonomi) i egnsteateraftalen. I tilfælde af, at et egnsteater modtager særligt tilskud fra staten, indgår dette tilskud i beregningen af det kommunale driftstilskud. Det fremgår af Finanslovsforslaget for 2025, at minimumsbeløbet for 2025 er 3.498.350 kr.

Den underskrevne egnsteateraftale skal fremsendes til Projektstøtteudvalget til orientering senest den 31. december 2024. En tilrettet egnsteateraftale efter Slots- og Kulturstyrelsens bemærkninger er bilagt

Vedr. minimumskrav for kommunalt driftstilskud til Bornholms Teater

Administrationen oplyser, at kommunen overholder minimumsbeløbet for 2025, idet kommunen har afsat nedenstående budget til driftstilskud til Bornholms Teater i årene 2025-2028. Det er disse beløb, som ligger til grund for Projektstøtteudvalgets afgørelse. Det betyder, at en evt. ændring i beløbene vil være en ændring i vurderingsgrundlaget, og medføre, at Projektstøtteudvalgets godkendelse af egnsteateraftalen bortfalder.

2025	2026	2027	2028
3.652.691 kr.	3.828.019 kr.	4.011.764 kr.	4.204.329 kr.

Til orientering har Kulturministeriet bevilget et ekstraordinært udviklingstilskud til Bornholms Teater i årene 2024-2027 til håndtering af de særlige udfordringer, som teatret har på grund af sin geografiske placering og rolle som eneste faste professionelle teater på Bornholm. Slots- og Kulturstyrelsen har endnu ikke udmeldt vilkårene for dette udviklingstilskud.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Brev fra Slots- og Kulturstyrelsen af 4. september 2024

Opdateret egnsteateraftale 2025-2028

Punkt 7: Høring af retningslinjer for driftstilskud til kulturelle formål

24/5316

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med budgetforliget for 2024 blev der udtrykt politisk ønske om at få udarbejdet retningslinjer for kommunalt tilskud til kulturelle formål. Den 6. juni 2024 besluttede Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget at sende et administrativt oplæg i høring sammen med et udkast til en prioriteringsliste over kulturelle driftstilskud. Høringsmaterialet blev sendt til 21 kulturinstitutioner, der modtager årligt kommunalt tilskud. Der er indkommet 13 høringssvar. Udvalget skal nu beslutte, om der skal arbejdes videre med retningslinjerne, eller om arbejdet skal afsluttes.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at udvalget beslutter om kommunens arbejde med retningslinjer

- a) afsluttes og nuværende tilskud og tildelinger alene reguleres i budgetforhandlingerne fremadrettet
- b) fortsættes samt angiver eventuelle ønsker til det fortsatte arbejde

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Indstilling b godkendt. Udvalget arbejder videre.

Sagsfremstilling

I foråret udarbejdede administrationen et oplæg til retningslinjer for driftstilskud til kulturelle formål. Oplægget blev udarbejdet som følge af budgetforliget for 2024. Her blev det politisk besluttet, at der for kommunens kulturbudget skulle "udfærdiges generelle retningslinjer for tildeling af tilskud i en trappemodell." Beslutningen afspejlede et politisk ønske om at få et redskab, der kunne anvendes til at prioritere kulturtilskud på bevilling 21 Fritid og Kultur.

Oplægget var første del af en todelt proces, hvor der i løbet af sommeren skulle udarbejdes retningslinjer for driftstilskud til selvejende kulturinstitutioner og kulturforeninger. Herefter skulle der i efteråret 2024 formuleres retningslinjer for projektilskud fra kommunens to kulturelle puljer, som i dag administreres af fagrådene Musik- og Teaterrådet og Kunst- og Kulturhistorisk Råd.

Retningslinjer og prioriteringsliste i høring

Det administrative oplæg til retningslinjer for driftstilskud består af syv kriterier, som en ekstern kulturaktør skal leve op til for at komme i betragtning til et kommunalt tilskud. Oplægget med de syv kriterier blev kvalificeret i Musik- og Teaterrådet og Kunst- og Kulturhistorisk Råd i maj og blev forelagt Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 6. juni.

På samme møde fik udvalget præsenteret et administrativt bud på, hvordan en prioritering af driftstilskud kunne se ud, hvis nuværende 21 driftstilskudsmodtagere på kulturområdet blev vurderet ud fra de syv kriterier.

Udvalget besluttede at sende retningslinjerne med de syv kriterier og prioriteringslisten over driftstilskud i høring hos relevante parter. De blev sendt i høring hos 21 kulturinstitutioner og kulturforeninger, som indgik i prioriteringslisten. Ved høringsfristen den 19. juli var der indkommet 13 høringssvar. Kommunen takker for alle høringssvarene.

Udvalget skal nu tage stilling til, om høringssvarene giver anledning til, at arbejdet med retningslinjer for kommunale kulturmidler skal fortsætte eller afsluttes.

Sammenfatning af høringssvar

En bred del af kulturinstitutionerne udtrykker, at de er positive over for, at kommunen har taget initiativ til en dialog om en ny og mere gennemskuelig model for kommunalt driftstilskud. Der er dog generelt ikke opbakning til retningslinjerne i den nuværende form og ej heller den prioriteringsliste, som kommunen har sendt i høring.

Flere høringssvar påpeger, at kulturinstitutionerne og kulturforeningerne er meget forskellige og løser mangefacetterede opgaver ud fra forskellige vilkår og forudsætninger. Det er derfor ikke rimeligt at lave ens kriterier for alle.

I de indkomne svar er flere forslag til, hvordan det videre arbejde kunne foregå. F.eks. vil hver kulturaktør vurderes ud fra egne rammevilkår og formål. Samarbejdsaftaler mellem kommunen og den enkelte aktør nævnes også som et muligt redskab til at aftale gensidige forventninger. En del bemærker, at retningslinjerne vægter det museale område og ikke tager hensyn til de mere eventbaserede kulturtilbud.

Andre savner, at retningslinjernes kriterier har et mere fremadskuende perspektiv, der udfolder kulturinstitutionernes strategiske udvikling og fremtidsovervejelser. Ydermere efterlyses kriterier om frivillighed, aktørernes sociale engagement og deres betydning for turisme og bosætning.

Endelig opfordrer flere kulturaktører kommunen til at indgå samarbejde med Kulturvækst Bornholm.

Alle høringssvar er bilagt i sin fulde længde. Der er også bilagt en oversigt, hvor det er muligt at læse et resumé af hvert enkelt høringssvar.

Administrativ indstilling

På baggrund af høringssvarene indstiller administrationen, at udvalget enten beslutter om der skal arbejdes videre med retningslinjer for tilskud til kulturelle formål, eller om arbejdet skal udfases.

Hvis udvalget beslutter, at arbejdet skal fortsætte, kan udvalget overveje, om det skal ske i dialog med foreningen Kulturvækst Bornholm. Administrationen gør opmærksom på, at foreningen er en sammenslutning af professionelle kulturinstitutioner, hvorfor kulturforeninger ikke er repræsenteret i denne forsamling.

Hvis udvalget beslutter at afslutte arbejdet, betyder det også, at anden del af procesplanen, der omfatter udarbejdelse af retningslinjer for projektilskud fra kommunens to kulturelle puljer, ikke bliver igangsat.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Bilag

Forslag til retningslinjer for driftstilskud til kulturelle formål

Forslag til prioriteringsliste over driftstilskud til kulturelle formål

Budgetoversigt 2024 - Kultur

Oversigt over alle indkomne høringssvar

Samlet - Høringssvar i fuld længde

Punkt 8: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget orienteres

Orientering

Gensidig orientering gives.

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Orientering modtaget.

- Der afholdes "Frivillig Fredag" d. 27.9.2024, kl. 15,00 – 18,00 i Musikhuset, Rønne.

Punkt 9: Sager til høring

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- ingen sager sendes i høring

Beslutning Fritids-, Kultur- og Lokalsamfundsudvalget den 26-09-2024

Indstillingen godkendt.